

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	08 november 2021
Agendapunt	08 Evaluatie uitvoering AED-taak AB20211108-08
Portefeuillehouder DB	De heer Molkenboer
Directielid	Mevrouw Angevaren
Bijlagen	A. Eindrapport Evaluatie uitvoering AED-taak

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. kennis te nemen van het eindrapport Evaluatie uitvoering AED-taak;
2. de niet-wettelijke collectieve taak in deze beleidsperiode (tot en met 2023) voort te zetten en de afweging voor de volgende beleidsperiode (2024 tot en met 2027) te betrekken bij de integrale besluitvorming over de taakuitvoering in het kader van het nieuwe beleidsplan¹;
3. de financiële effecten hiervan te verwerken in de geactualiseerde begroting 2022.

Toelichting

Aanleiding

Binnen de Veiligheidsregio Utrecht is de brandweer in 2010 gestart met de AED-taak in enkele gemeenten (pilot). Op 16 februari 2015 stemde het algemeen bestuur in met de gefaseerde invoering van de AED-taak voor alle brandweerposten binnen de regio. Sindsdien wordt de taak regiobreed uitgevoerd als een niet-wettelijke collectieve taak. Het implementatietraject startte eind december 2015 en werd in juni 2016 afgesloten. Op dat moment was de AED-taak VRU-breed op alle brandweerposten ingevoerd.

Eind 2016 werd een belevingsonderzoek uitgevoerd onder alle repressieve brandweerlieden. Begin 2017 heeft de VRU de uitvoering van de AED-taak geëvalueerd. In 2018/2019 werd een (tussentijdse) evaluatie uitgevoerd. Dit om vast te stellen of het wenselijk was om de uitvoering van de AED-taak te continueren. Deze evaluatie schetste een beeld van de meerwaarde van uitvoering van de AED-taak en reikte ook verbeterpunten aan.

De bestuurlijke behandeling op 27 maart 2019 resulteerde in het voortzetten van de AED-taak tot en met 2021 met de afspraak dat een aanvullend onderzoek (op evaluatiebasis) zou volgen waarbij gebruik werd gemaakt van de meest recente gegevens van 2018 tot en met 2020. Hiervoor is het eindrapport Evaluatie uitvoering AED-taak door het bureau Kurtosis opgesteld.

Eindrapport evaluatie

De centrale vraag bij de evaluatie was 'Wat is de meerwaarde van de brandweer in de uitvoering van de AED-taak?'. De brandweer heeft een grote rol bij AED-incidenten in de regio. In 70% van de reanimaties rukte de brandweer uit en had bij ongeveer een derde daarvan een directe rol bij de reanimatie. Het viel op dat tijdens de coronapandemie de AED vaker door de brandweer werd aangesloten: 34% in plaats van 26% in de periode ervoor.

De uitruk- en aanrijtijden van de brandweer zijn (gemiddeld) korter dan de ambulance. Vooral in de landelijke gebieden is de brandweer als gevolg daarvan sneller dan de ambulance door de nabijheid van de posten. Vanwege de korte opkomsttijd blijkt de kans op overleving 1 maand na een reanimatie door de brandweer bij 15% te liggen. Dit staat gelijk aan gemiddeld 16 personen per jaar.

¹ Bijdrageverordening VRU, art. 2, lid 2: de niet-wettelijke basistaken die de veiligheidsregio uitvoert worden vastgesteld door het algemeen bestuur en vastgelegd in het beleidsplan, bedoeld in artikel 3.2, tweede lid, van de GR VRU. Het beleidsplan behelst ook een overzicht van de wettelijke basistaken die de veiligheidsregio voor gemeenten uitvoert.

Brandweermedewerkers ervaren de betrokkenheid bij de AED-taak als zeer waardevol. Het uitvoeren van de AED-taak geeft extra betekenis aan het werk. Ook is men tevreden over de uitvoering door de VRU en de samenwerking met ketenpartners. Ook de RAVU medewerkers zijn positief over de samenwerking met de brandweercollega's tijdens AED incidenten. Brandweermedewerkers worden gezien als gedreven, goed opgeleid en vakkundig.

Het eindrapport bevat een drietal mogelijkheden waarmee de brandweer de impact van de AED-inzet kan vergroten:

- Verkorting van de totale verwerkingstijd (met 1 minuut) binnen het huidige meldkamerproces, onder andere door brandweervoertuigen standaard mee te laten alarmeren door de Melkamer Ambulance. *Deze is niet wenselijk vanwege het aantal onnodige uitrukken die dit gaat genereren, de belasting van met name het vrijwillige brandweerpersoneel en de daarmee gemoeide kosten.*
- Harmoniseren van de wijze van registreren bij VRU en RAVU.
- Optimaal gebruik maken van data met behulp van technologische ontwikkelingen.

Advies VRU

De uitvoering van de AED-taak door de brandweer lijkt nu voor de hand liggend. De brandweer voert deze taak uit in nauwe samenwerking met RAVU, politie en burgerhulpverleners. Gezamenlijk beschikken we over voldoende slagkracht. Daar waar iedere seconde telt bieden we hulp aan burgers met hartfalen. Wij voldoen hiermee ook aan de verwachting die de burger binnen de lokale gemeenschap van ons heeft. Ook vinden brandweercollega's het waardevol deze bijdrage te kunnen leveren.

Echter: maatschappelijke en technische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Het is de vraag of dit in de toekomst zo zal blijven. Een voorbeeld is de ontwikkeling van burgerhulpverlening. Daarom lijkt het reëel om deze niet-wettelijke collectieve taak te continueren voor een aantal jaren. Daarnaast wordt het continueren van deze taak onderwerp van gesprek tijdens de besprekingen voor de nieuwe beleidsperiode (2024-2027).

BAC brandweerrepressie

De BAC brandweerrepressie is positief over het handhaven van deze taak. Vanuit de BAC zijn twee aanbevelingen gedaan. Allereerst om de uitvoering van de AED-taak als vaste bouwsteen op te nemen in het nieuwe beleidsplan. Daarnaast wordt aanbevolen om vanuit de veiligheidsregio een gesprek met de zorgverzekeraars aan te gaan of een hogere financiële bijdrage mogelijk is.

Tenslotte is gesproken over de aanbeveling om de brandweer direct mee te alarmeren. De BAC adviseert om te zoeken naar mogelijkheden om de extra minuut verwerkingstijd (overdracht meldkamer ambulance naar brandweer) te verkorten, zonder het filter van de MKA te verliezen. Echter, direct mee alarmeren leidt naar verwachting tot een ongewenste stijging van het aantal onnodige uitrukken.

Financiële consequenties

De kosten voor de AED-inzet blijken lager te zijn dan oorspronkelijk verwacht. Uit de evaluatie blijkt dat er minder AED-uitrukken zijn dan begroot (650 in plaats van 700) en dat de inzet van vrijwilligers lager is dan begroot (gemiddeld minder uren per uitruk). In de begroting is nu € 280.000 geraamd voor de AED-taak. Op basis van de huidige inzichten kan dit worden verlaagd naar gemiddeld € 165.000 per jaar. Voorgesteld wordt om dit te verwerken bij de actualisatie van de begroting 2022 zodat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022 structureel met € 115.000 kan worden verlaagd.

Vanuit de RAVU valt geen aanvullende financiële bijdrage te verwachten. Dit heeft te maken met de wijze van financieren. De RAVU ontvangt geen extra financiering voor AED inzetten door andere partijen, omdat zij alleen de eigen kosten vergoed krijgen.

Verdere behandeling

De afweging voor de volgende beleidsplanperiode (2024 tot en met 2027) wordt betrokken bij de integrale besluitvorming over de taakuitvoering in het kader van het nieuwe beleidsplan.